

Łukasz Burkiewicz

<http://orcid.org/0000-0001-9115-0837>

Akademia Ignatianum w Krakowie

lukasz.burkiewicz@ignatianum.edu.pl

DOI: 10.35765/pk.2023.4001.01

Od Redakcji

Temat wiodący niniejszego numeru został zaprezentowany w dziale tematycznym „Ochrona dziedzictwa kulturowego” pod gościnną redakcją dr hab. Justyny Łukaszewskiej-Haberkowej, prof. AIK. W dziale tym znalazło się osiem tekstów napisanych przez autorów z różnych ośrodków naukowych i instytucji kultury w Polsce.

Andrzej Szoka (Muzeum Krakowa) omawia znaczenie niematerialnego dziedzictwa kulturowego dla tożsamości osób je kultywujących na przykładzie społeczności współpracujących z Muzeum Krakowa. W kolejnym tekście Justyna Łukaszewska-Haberkowa (AIK) opisuje wybrane przykłady działań na rzecz ochrony i zachowania koronki, w tym szczególnie klockowej i igielkowej. Alicja Soćko-Mucha (PAN) przedstawia główne etapy historii szopkarstwa krakowskiego, istotnego elementu dziedzictwa kulturowego Krakowa. Tekst Izabeli Okręglickiej (Muzeum Krakowa) również dotyczy szopkarstwa krakowskiego; autorka charakteryzuje działania związane z ochroną szopkarstwa na przestrzeni ostatnich pięciu lat. Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego na przykładzie pieców chlebowych (*piekarnioków*) stały się tematem artykułu Doroty Świtały-Trybek (UO). Agnieszka Wargowska-Dudek (Fundacja Sztuki Przygody i Przyjemności ARTS) w swoim tekście zwraca uwagę na polskie tańce narodowe jako element dziedzictwa niematerialnego kultury, opisując proces kształtowania się kanonu tańców w wersji scenicznej w dwudziestolecie międzywojennym i powojennej Polsce. Anna Góral i Katarzyna Kopeć (UJ) opisują zasady monitorowania wpływu dziedzictwa kulturowego na rozwój społeczno-gospodarczy oraz pokazują, jakie przynosi to korzyści. W ostatnim tekście z działu Anna Matuchniak-Mystkowska (UŁ) analizuje ślady historii w niewielkich miejscowościach oraz transformację pamięci komunikacyjnej w pamięć kulturową upamiętniającą wydarzenia z przeszłości w społecznościach lokalnych.

W stałym dziale „Przestrzenie cyberkultury” został opublikowany tekst Patrycji Chudzikiej-Dudzik (UŁ), w którym autorka prześledziła obraz kobiety w polskiej kinematografii na tle najważniejszych przemian polityczno-gospodarczych oraz kulturowych w kraju, począwszy od lat międzywojennych aż do czasów współczesnych.

Kolejny stały dział czasopisma to „Zarządzanie i marketing”, gdzie Agnieszka Knap-Stefaniuk (AIK) omówiła własne badania związane z kompetencjami społecznymi i ich rozwojem w zespołach zróżnicowanych kulturowo.

W dziale „Varia” znajduje się osiem tekstów. Hanna Wadas (AIK) w otwierającym dziale tekście omawia wybrane przedstawienia ikonograficzne ofiar Ifigenii występujące w sztuce starożytnego Rzymu w kontekście literackim i kulturowym. W kolejnym tekście Łukasz Burkiewicz (AIK) przedstawia mało znany epizod z podróży Kastylijczyka Pero Tafura, który w trakcie swoich wypraw po wschodniej części basenu Morza Śródziemnego pełnił również służbę dyplomatyczną u króla Cypru. Jerzy Gapys i Zbigniew Kowalczyk (UJK) przedstawiają badania dotyczące zbiorowych form kultu religijnego o charakterze masowym i udział wiernych w bractwach różańcowych w dekanacie radoszyckim w latach 1918–1939. Kolejne opracowanie autorstwa Katarzyny Kajdanek (UWr) pokazuje społeczne oddziaływanie programu Europejska Stolica Kultury na przykładzie wydarzeń odbywających się we Wrocławiu w 2016 r. Urszula Jarecka (PAN) omawia różne formy korzystania z tradycji w kulturze lokalnej: od relikwii po „implanty” kulturowe. Piotr Ufnal (AIK) opisuje przyczyny, mechanizmy i skutki pragnienia mimetycznego oraz przedstawia wizję upadku świata według René Girarda. Dariusz Rott (UŚ) w swoim tekście przedstawia interesujący projekt słowno-muzyczny zestawiony z dziejami życia Adama Mickiewicza. Ostatni tekst w dziale ma charakter definicyjno-porządkowy; Marek Pacukiewicz (UŚ) przedstawia w nim perspektywy antropologii kultury.

Numer zamyka recenzja książki francuskiej filozof Chantal Delsol *La fin de la Chrétienté. L'inversion normative et le nouvel âge* autorstwa Andrzeja Gielarowskiego (AIK) oraz sprawozdanie z konferencji naukowej *Oblicza postpamięci 5 – konflikty czy negocjacje?* (25–26 października 2022 r.) napisane przez Pawła Plichtę (UJ).

Mamy nadzieję, że niniejszy numer spotka się z zainteresowaniem. Życzymy przyjemnej i pozytywnej naukowo lektury!